

Az óbudavári Schönstatt-kápolna története

Családok a Családért Egyesület

Az óbudavári
Schönstatt-kápolna
története

**AZ ÓBUDAVÁRI
SCHÖNSTATT-KÁPOLNA
története**

Családok a Családért Egyesület
Óbudavár, 2010

Készült a Nemzeti Civil Alaprogram támogatásával
az Oázis jubileumi mellékleteként

A kiadványban
a Magyar Schönstatt Család
tagjainak írásait és fényképeit használtuk fel

Szerkesztette:
Csermák Kálmán és Alice
Endrédy István és Cecília
Gódány Róbert és Rita
Mészáros Zoltán és Zsuzsa
Ther Antal és Ágnes

ISBN 978-963-88469-1-4

Kiadja a Családok a Családért Egyesület
8272 Óbudavár, Kistelek u. 2.
iroda@schoenstatt.hu • www.schoenstatt.hu
Felelős kiadó: Endrédy István
Nyomdai előkészítés: Palásthy Imre • www.PalasthyBt.hu
Nyomdai munkák: OOK-Press Nyomda • www.ookpress.hu
Felelős vezető: Szathmáry Attila

Előszó

Egy kápolna fönn a dombon nem ritka látvány. A mi kápolnánk is fönn a dombon áll, Óbudaváron. Nem egyedüli példány. 2010 tavaszán már közel kettőszáz ilyen kápolna van szerte a földkerekségen. A schönstatti kápolnák körülölelik a bolygót, amelyen már több mint hatmilliárdan élünk mi emberek. Ez a bolygó *még nem* az igazság és a szeretet birodalma.

A mi kápolnánk körül hazánk több településén kelettől nyugatig, északról délig 200-250 család él, és élnek egyes személyek, akikről nagyobb részben tudjuk, másokról pedig feltételezzük, hogy kötődnek hozzá. Erről a kötődésről, e kötődés eddigi történelméről is szól ez a kis füzet, melyet a kedves Olvasó a kezében tart.

Kötődés sokféle van, és a kötődéseknek kihatásai vannak, s a kihatások kölcsönösek is. Vajon milyen kihatások érhetők tetten mindazoknál, akik érintkeznek a kápolnánkkal, és hogyan hatnak vissza a kápolnára?

Az érintkezés végső soron a mindenható és jóságos, szerető Istennel való érintkezés akar lenni. Miért van szükség „közbülső elemekre”, személyekre és dolgokra? Kentenich atya az életből, az életfolyamatok törvényszerűségeiből olvassa ki a választ. Konkrétan: Máriánál látjuk az Istenhez tartozás példáját, a Máriához való ragaszkodásunk segítséget és biztonságot nyújt a Jóistenhez fűző kapcsolatunkban.

A kápolnába belépve megélhetjük, hogy milyen sok minden „beszél” nekünk az Istenhez fűző bensőséges kapcsolatáról, kifejezi, közvetíti és előmozdítja azt. Ezt a mi kápolnánkban, az első magyar schönstatti leányszentélyben is sokan megéltük már, és óhajthatjuk, tehetünk azért, hogy még többen megéljék. Az igazságban és szeretetben történő növekedésünkkel járó nehézségeink, áldozataink felajánlásával hozzájárulhatunk a kápolnánkat körülvevő, a belőle áradó kegyelmi erőter növekedéséhez.

Kentenich atya (1885–1968) 1967. december 27-én – tehát földi életének utolsó évében – tartott előadásában mondta:

„Az a véleményünk, hogy hívő módon bizonyíthatjuk, hogy a Jóisten azt a feladatot adta neki (ti. Máriának), hogy a szentélyeiből hozza létre az új embert és az új társadalmi rendet, amilyennek öröktől fogva a legújabb korra vonatkozóan eltervezte. (...) Ha tudni akarom, hogy schönstatti vagyok-e, fel

kell tennem a kérdést magamnak, hogy meg vagyok-e hívő módon győződve a Szűzanyának erről a küldetéséről és a szentély küldetéséről.”

Üzeni ezzel nekünk, a Magyar Schönstatt Családnak, és mindenkinek, aki érintkezik az óbudavári szentéllyel, hogy legyünk a Szűzanya munkatársai, segítsük építeni bolygónkon az igazság és szeretet birodalmát. Gyarulásunk megélése, tudata adjon szárnyakat buzgó törekvésünknek és élessze fel határtalan bizalmunkat.

Óbudavár, 2010. Gyümölcsoftó Boldogasszony havában

Gódány Róbert és Rita

Gódány Róbert és Rita Tilmann atyával a kápolna szentelésekor

Tilman atya üzenete

Kedves Barátaim!

Van egy hivatásunk. Ez egy kicsit új helyzet. Már akkor elkezdődött, amikor a szentélyt kezdtük építeni.

Németországban ez így volt: először volt az Összentély, és aztán szép lassan kezdődött az új gondolat. Kentenich atyánk mondta: Vigyék a kegyképet haza, adjanak neki az otthonukban egy szép helyet! És így a szoba, az otthonuk élő szentély lesz.

Nálunk Magyarországon másképpen volt. Nálunk minden a háziszentéllyel kezdődött. És amikor végre elkezdtük építeni a kápolnát Óbudaváron, a magyarok nem (nagyon) akarták. Azt kérdezték, hogy miért kell ez a kápolna Óbudaváron, mikor már van háziszentélyünk? És szép lassan meg kellett érteni, hogy miért. Nagy területre volt szükség, hogy sokan elférjenek. Látják, ez más életrés. Mi a házakban kezdtük el egész csendben.

Nálunk nem a kápolnával kezdődött, és utána a kis háziszentélyekkel. Nálunk a „háziszentélyek tanácsával” kezdődött. A sok háziszentély közössége és végül a központ: a kápolna. A kápolnát a háziszentélyek által hoztuk Óbudavárra, volt száz élő szentély és a központban felépítettük a kápolnát. A magyar Schönstatt-kápolna egy kicsit mindig különbözni fog a többitől; mindig ott lesz a gondolat, hogy ezt a kápolnát a háziszentélyek hordozzák. Nálunk nem úgy van, hogy a Schönstatt-kápolnának lettek „leányszentélyei” a háziszentélyek, hanem a folyamat fordított: a háziszentélyek teszik lehetővé a Schönstatt-kápolna létrejöttét és fennállását. Ez valami új. Egészen kicsi dolog, de új.

Mondhatjuk, hogy a háziszentély egy jel: az élő házasságszentély jele. És még tovább, a házasságszentélyt a szívzentélyek hordozzák. Egyszer Kentenich atya így mondta, magyarázta nekem: „Összentély – leányszentélyek – háziszentélyek – szívzentélyek” – közben kicsit unatkoztam, mert azt gondoltam, hogy már hallottam ezt. De aztán egy pontnál már nem unatkoztam, amikor a szívzentélyről beszélt és azt mondta: „Szívzentély – ezért csinálunk mindent!” Tehát a szívzentélyért és a házasságszentélyért van minden. Látják, így épül fel Schönstatt. Alulról épül: a szívzentély – a házasságszentély – családi háziszentély és csak ezután az óbudavári nemzeti szentély. Később, ha megkérdeznék egy schönstattiit: „Mit akartok ti schönstattiak?” Azt fogja válaszolni: „Élő szentélyek vagyunk. A szívünkben lakik a Jöisten. Ez

Tilmann atya

Schönstatt!” Ha tovább kérdezik: „De van családmozgalmatok is?” A válasz: „Igen, a házasságunkban jelen van a Jóisten! Ez a Schönstatt-családmozgalom.” „De azt hallottuk, hogy beszélgetniük kell egymással minden héten.” „Természetesen. Ha mi beszélgetünk egymással, akkor ez olyan, mintha a templomban lennénk, ahol Jézus jelen van az Eucharishtiában.” „De meg is kell értenetek egymást. Hallottam, hogy milyen nagy kommunikációs technikát fejlesztettetek ki.” „Természetesen. A házastársam szívében jelen van a Jóisten. Meg kell Őt hallani, érteni, még egyszer megérteni. És azt adni, ami Neki tetszik, ami erőt adó...” Vagyis a házasság-pedagógiánkat a szívszentélyből kiindulva fejlesztjük ki. Ha aztán ünnepeljük az eucharishtiát, akkor az Úr a szívünkben van, a házasságunkban van, és jelen van a közösségben is.

Ez fontos. Azt akarom mondani, hogy amit most mondtam: ez egy alapító okirat.

*(Elhangzott 2009. március 19-én
a vezető családok müncheni látogatásakor)*

A kezdetek

A Gódány család 1980-ban költözött haza Magyarországra Ausztriából. A gondviselő Istennek – aki vezette őket –, az volt a szándéka, hogy a schönstatti Szűzanya hazánkban is utat találjon a családokhoz. Segítse őket a házasságuk szentségében, a mindennapi családi életükben hiteles, szerető keresztény életet élni, a katolikus egyháznak hű tagjává válni és apostoli munkával – a saját családjuk után – minél többeknek továbbadni a tapasztalataikat.

1985-ben került sor az első családnapi hét megtartására Óbudaváron, melyen 5 család vett részt Tilmann Beller schönstatti atya vezetésével, az ő előadásait hallgatva. A családnapiok a családok közös nevelődésének helyszíne, ahol a Szűzanya palástja alatt a családok megerősödnek, közösségre találnak és kipihenik magukat. Az itt töltött idő alatt férj feleség sokat beszélgetnek egymással, miközben gyermekeik is jól érzik magukat.

A Gódány család 1987-ben kezdte el a Fő u. 14. sz. alatti „nagyház” építését azzal a szándékkal, hogy benne családnapiokat lehessen tartani. A tervben családi házként szereplő épületben a nappali szoba lett a kápolna és előadóterem, az alagsorban került kialakításra az ebédlő és a tetőtérben négy szoba családok elhelyezésére. 1988-ban zajlottak itt először családnapiok. Húsz éven át adott otthont a közösségnek az épület, sok-sok emlék, nevezetes esemény kötődik hozzá.

Az elmúlt 25 évben a családok száma jelentősen növekedett. 2009-ben már 161 család vett részt 11 héten a tavaszi és nyári családnapiokon, melyeken már régóta házaspárok az előadók és házigazdák. Az elmúlt évek során sok család döntött úgy hogy háziszentélyt állít, meghívják a Szűzanyát otthonukba, és megkérik, legyen a nevelőjük, hogy az Ő segítségével erős, szabad a mai kor kihívásaira megfelelő választ adni tudó emberekké váljanak, és eszközként bocsássák magukat a rendelkezésére, hogy velük építhesse Isten országát.

Ahol a schönstatti közösség növekedni kezd, hamarosan feléled a vágy, hogy megépüljön a közelükben az ősszentély mása, egy schönstatti leányszentély. Magyarországon is feléledt a vágy a közösségben, hogy Óbudaváron felépüljön egy schönstatti kápolna. Arra vágytak, hogy a Szűzanya itt is letelepedjen és ossza adományait, amiket olyan kézzelfoghatóan éreznek a hozzá zarándoklók a különböző országok Schönstatt-szentélyeiben. Ezek az adományok a lelki otthonosság, a lelki átalakulás és az apostoli gyümölcsözőség.

1986-ban Gódány Róbert és Rita átveszi az MTA képet, mely ma a szentélyben van

Tilmann atya – aki időközben lélekben magyarrá vált –, többször beszélt előadásában arról, mit is jelent a szentély. Miért kell, hogy a szentély mellett a családok számára egy képzőközpont is legyen, és miért fontos hogy mindez nagy területen helyezkedjen el. Azt is többször elmondta előadásában, hogy akkor lesz meg a szentélyünk, ha lesz száz élő háziszentély, vagy öt magyar Mária-nővér, vagy egy szent család.

„Idáig csak háziszentélyeink voltak. Hosszú távon szükséges egy szentély egy Schönstatt-központtal, ahol családnapokat tartunk. Ahol a Szűzanya egy nagyobb teret tud uralni. Olyan föld, ami az övé, ahol egy természetfölötti lékör uralkodik. Ahol egy szent hely jön létre. (...) Hisszük, hogy itt is lesz ilyen hely. Ahol az ember meggyógyul, ahol szentté válik, ahol megpihenhet, ahol a természetét meg tudja újítani. Ez különös. Általában az emberek keresik a szent helyeket. De itt néhány száz ember a saját lelki erejét gyűjti össze és meghívja a Szűzanyát. Még egy természetes összetevője van. Ezek schönstattiak. Várni kell, hogy legyen ez a hely. Érezni, hogy van. Gangeszt nem lehet csinálni.”

„Milyen módon hozunk létre szent helyet? Egyesítjük a lelki erőt és azt mondjuk: „Édesanyánk gyere hozzánk. Összekapcsoljuk a lelki energiáinkat,

és jót kívánunk a szentélybe látogatónak. De ez nem elég. Tudunk Istennél egymásért könyörögni. A szívünk nehézségeit odaadjuk a Szűzanyának. Szent hely lesz, mert áldozatainkkal és imáinkkal kapcsoljuk Istenhez.”

(Tilmann atya előadásaiból 2002. január)

Ahogy Schönstatt gyökerei egyre mélyebbre hatoltak a magyar földre és a családok életébe, úgy erősödött a vágyakozás, egyre többször került szóba, milyen jó lenne, ha felépülne a szentély. Egy alkalommal a családnapokon a legidősebb schönstatti házaspár női tagja így sóhajtott fel, amikor a lakrészük erkélyéről végigtekintett a zöldellő dombokon: *„Szeretném megélni, hogy az 50. házassági évfordulónkat az óbudavári szentélyben ünnepelhessük meg”*.

Róbertet mélyen megérintette ez a kívánság. Az ő ösztönzésére döntötte el a 2000 évi zsinat Veszprémben a Davidikumban, hogy 2005-re felépítjük a kápolnát, és így teljesülhessen Papp Sándor és Mária kívánsága. Tilmann atya javaslatára ezen a zsinaton meghoztuk azt a döntést is, hogy ettől a naptól kezdve nem fogadunk el külföldi adományt a kápolna építéséhez. Egy évvel később, 2001. november 25-én Tihanyban az éves zsinat végén a schönstatti családok „népgyűlést” tartottak, ahol minden jelenlévő aláírásával nyilvánította ki a kápolna alapítólevelén elhatározását, hogy támogatja a szentély megépülését, egyetért annak céljával, hozzájárul áldozataival, imáival, adományaival és munkájával a nagy cél megvalósulásához. Az erősödő vágy és tettekkészség nyomon követhető a következő évek jelmondataiban is.

2001. Szentélyeinkkel szentélyedért

2002. Teljes szívvel

2003. Otthonunkkal szentélyedért

2004. Látjátok, itt vagyok

2005. Köszöntünk Mária

Gódány Róbert és Rita a mozgalom vezetőiként megkérték az engedélyt Márfi Gyula veszprémi érsektől a kápolna felépítéséhez. Az engedélyezésnek nem volt akadálya, az érsek úr megtanácskozta az ügyet a közvetlen munkatársaival és megszületett a döntés. De az írásbeli engedély késett. Gódány Róbert, aki akkor az érsek úr közeli munkatársa volt és gyakran megfordult érsek úr irodájában, 2002. október 16-án „szelíd erőszakra” szánta el magát. Azt mondta az érsek úrnak egy öszövetségi jelenet mintájára: *„Nem engedlek el, amíg meg nem áldasz.”* Az érsek úr megértette, és megígérte: *„Holnap megírom.”* De nem írta meg csak másnap. Így kaptuk meg az írásos engedélyt október 18-án, Schönstatt alapításának 88. évfordulóján. Egy örökkévalóságon át örülünk ennek a dátumnak.

Az első magyar Schönstatt szentély Alapító levele

Szeretnénk csatlakozni a 2001. november 25-i ünnepélyes elhatározáshoz, hogy Magyarországon felépüljön az első schönstatti kápolna Budapestben, és lehetőségeink szerint részt vehetünk benne annak megvalósításában is.

Győrffy György Rita
 Horváth Dániel
 Thier Tamás
 Kármendi András
 Horváth Cs. Ágnes
 Csikós Ági - István
 Balai Domonkos
 Kőrösi Zsuzsa
 Nagy Zoltán
 Gyöngyös Feri, Panni
 Horváth Beatrix Ágnes
 Horváth Kriszta

Véteszaljai László
 Kőrösi Zoltán
 Vissler és Edit
 Kaplari-Balogh Flóra
 Káplari Csaba
 Oláh István
 Oláh Tamás
 Dörmény Sándor
 Galba Csingabán Melina
 Gyöngyös Feri
 Gyöngyös Panni
 Horváth Cs. Ágnes
 Horváth Kriszta

Kőrösi Zoltán
 Balai Domonkos
 Vissler és Edit
 Káplari Csaba
 Vissler és Edit
 Káplari Csaba
 Kőrösi Zoltán
 Gyöngyös Feri
 Gyöngyös Panni
 Balai Domonkos
 Horváth Cs. Ágnes
 Horváth Kriszta

Horváth Judit Horváth Áron
 Alföldi Ágnes Alföldi Sándor
 Alföldi Csaba Alföldi András
 Alföldi Ágnes

Rudolf Balai
 Balai István
 Kőrösi Zoltán és Viktória
 Horváth Beatrix
 Balai Feri és Panni
 Gyöngyös Feri
 Gyöngyös Panni
 Véteszaljai József
 Kőrösi Zoltán és Edit
 Káplari Csaba
 Balai István
 Balai Beatrix
 Horváth Cs. Ágnes
 Horváth Kriszta
 Wapler Sebestyén
 RABAT
 BENEFEDER
 Horváth Cs. Ágnes
 Horváth Kriszta

Edvin György
 Edvin György
 Kőrösi Zoltán
 Káplari Csaba
 Gyöngyös Feri
 Gyöngyös Panni
 Balai Domonkos
 Horváth Cs. Ágnes
 Horváth Kriszta

ZALAI LUKA
 ZALAI REBEKA
 Horváth Cs. Ágnes
 DONÁT
 Kőrösi Zoltán
 Kőrösi Viktória
 BORI
 Balai Domonkos és Judit

Dr. Márfi Gyula

veszprémi érsek

8201 Veszprém, Vár u. 16. Pf. 109.
Tel. 88/426-088, Fax: 88/426-287.

Gódány Róbert és Rita
a Magyar Schönstatt Családmozgalom vezetői

Óbudavár

Fő u. 11.

8 2 7 2

Kedves híveim, Rita és Róbert!

Hálásan köszönöm a f. év augusztus 20 - szeptember 4. dátumozással kelt levelüket, amelyet figyelmesen tanulmányoztam. Válaszomat röviden így tudom megfogalmazni:

1. Érdeklődéssel hallgattam és olvastam a Schönstatt Mozgalommal és annak magyarországi helyzetével kapcsolatos beszámolót. Külön köszönöm a mellékleteket. Mégha a 6 institutum saeculare és a Mozgalom többi közössége (szövetségek, ligaközösségek, zarándokmozgalom) szerkezeti felépítését kicsit nehezen is tudtam áttekinteni, annyit mindenképpen megállapítottam, hogy a Schönstatti Nemzetközi Apostoli Mozgalom és a hozzá tartozó közösségek katolikus szelleműek, és Egyházunk számára a reményt, illetve a megújulás lehetőségét jelentik. Örülök annak, hogy az ún. "családmozgalom" magyarországi központja a veszprémi főegyházmegyében található.

2. Éppen ezért szívesen adom elvi hozzájárulásomat ahhoz, hogy a Mozgalom Óbudaváron, a tulajdonában lévő területen megépíthesse saját schönstatti kápolnáját (leányszentélyét) a számos országban meghonosított egységes minta szerint.

Célkitűzésük és további terveik megvalósításához kívánok kitartást, összefogást, jó egészséget és mindenekelőtt a Szentlélek bőséges kegyelmét.

Szeretettel küldöm Ritára és Róbertre, Családjukra és a magyarországi Mozgalom nagy családjára főpásztori áldásomat.

Veszprém, 2002. október 18.

+ Márfi Gyula
veszprémi érsek

A tervek és az előkészületi nehézségek

Ettől kezdve nagyon sok tennivaló várt a mozgalom tagjaira. A schönstatti kápolnák – leányszentélyek – az egész világon a Koblenz melletti Vallendar Schönstatt településrészén található osszentély pontos másai. Itt alapította 1914. október 18-án Joseph Kentenich atya a Schönstatti Apostoli Mozgalmat. Az azonos kialakítású kápolnák jelképezik a hűséget Kentenich atya alapításához, és ugyanazt a lelki otthonosságot sugározzák a világ minden pontján. A kápolnák általában szép természeti környezetben, nagy területen helyezkednek el. Mellettük többnyire található képzőközpont is, mely a Szűzanya kinyújtott kezeként szolgál az Ő nevelő munkájának megvalósításában. Óbudaváron a mozgalomnak több földterülete van, melyek közül egy nagyon szép, egybefüggő terület a falu feletti dombon helyezkedik el. A kápolna helyének keresése során erre a területre esett a választás.

„Az mozzgatott, hogy vajon hol szeretné a Szűzanya a kápolnáját, egyáltalán itt Óbudaváron, vagy esetleg egy újabb erőteljes fejlemény után valahol máshol, pl. Keszthelyen, Budapest közelében? Ha Óbudaváron, akkor a nagy területünknek melyik részén? Közelebb az erdőhöz, vagy inkább szebb lenne a magaslat, ahonnan gyönyörű a kilátás a völgybe, a szemközti dombokra, szőlőkre, pincékre, a környék templomaira?”

*A 10 éves jubileumi ünneplés (1993. március) szárnyakat adó megéléseit forgatva, elidőzve, imádkozva barangoltam, amikor az út melletti árokban észrevettem valami nagyobb, sötétlő dolgot. Közelebb érve egy barnásvörös hosszú kódarabot látok. Még közelebről, lehajolva felfedezek rajta egy évszámot: **1914**. Aztán kicsit később még egy jelet: **M**. Úgy hatott rám mindez így együtt, hogy megkaptuk a választ, itt fönt legyen valahol a kápolna és a képzőház, a Szűzanya kis magyar birodalma! A követ aztán 3 házaspár lehozta a dombról a nagyszobába, és a közösségben elindult a mozgolódás a fönti nagy terület irányába, melynek aztán látható jele lett az erdei szentély, mint a kápolna előfutára. 1997-ben készült el – Rábel István keze munkájával.” (Góány Rita)*

Szalánczi Gábor és Mariann, valamint Oszoli Dénes építészek és Gábor Miklós a közösség vezetőivel 1999 márciusában két csoportban tanulmánykörütra mentek Németországba, hogy megtekintsenek néhány szentélyt és Schönstatt-központot.

„Több Schönstatt-központot kerestünk fel. Volt közöttük kisebb, és volt közöttük nagyon nagy központ is. Különböző építészeti stílusban épültek, kü-

lönböző helyszíneken. Volt, amelyik nagyváros mellett és volt, amelyik egy kis faluban. De egy közös volt mindegyikben, a kápolna. Ugyanolyan kápolna, egyforma kívül-belül. Nekem ez eddig kicsit különös volt, miért ugyanaz a kápolna épül mindenhol? Lehetne különleges, az adott helyre jellemző modern kápolnákat építeni – micsoda építészeti feladat! De nem! Ugyanaz a kápolna mindenhol! Itt értettem meg, mi ennek a jelentése. Amikor a harmadik központban a harmadik ugyanolyan kápolnában imádkoztunk, szinte elfelejtetem, hogy melyik városban vagyok, csak egyet éreztem, schönstatti kápolnában vagyok, a schönstatti Szűzanyával. És ugyanezt érzem ma az óbudavári kápolnában is.

A németországi Schönstatt-központokat építő nővérek illetve papok egyértelműen jelezték, hogy a kápolna felépítése után a központ építése a Szűzanya segítő közreműködésével folyt. De a kápolna felépítése, és a hely kijelölése nem minden esetben volt egyszerű.

A kápolna helyének kiválasztása nehéz feladatnak bizonyult. Az egyesület birtokában van egy nagyon szép terület, az erdei szentélytől lefelé, szép fekvésű, nagy telek. Úgy tűnt, hogy teljesen alkalmas a kápolna és a központ felépítésére. Az egyértelmű volt, hogy a kápolnát olyan helyre építjük, ahova később a központ is felépülhet. Így a tervezési feladatunk a kápolna és a központ tervének elkészítése és engedélyeztetése volt.

Hamar kiderült, hogy a terület külterület, és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park területén fekszik, szőlőtermelésre kijelölt terület, és semmit nem lehet rá építeni a szőlőművelés és feldolgozás épületein kívül. „A nehézség az út” – mi ide építünk!

Az építési engedély megszerzése egy módon tűnt lehetségesnek: betelepítjük a terület 75%-át szőlővel, és a maradék területen építünk szőlészeti épületeket: borospincét, bormúzeumot (előadóterem), gépszínt... A rendezési terv szerint kápolnát lehet építeni, régen is voltak a szőlőhegyen kápolnák. Másfél évig tartott a tervezés, hosszú és nehéz egyeztetések a Balaton-felvidéki Nemzeti Park veszprémi igazgatóságával, a balatonfüredi építési hatósággal, és a saját vezetőinkkel. (Nehéz volt a szállásépületeket borospincének álcázni.) Közben megkezdődtek a szőlőtelepítési munkálatok. Úgy tűnt, hogy végre mindenkinek megfelelnek a tervek, amikor az építési hatóság jelezte, hogy a kápolna tervezése mégsem fér bele az építési előírásokba, gépszínnel kell nevezni a kápolnát!

Ezen a ponton meggyőződésemmé vált, hogy rossz úton járunk, és jeleztük, hogy nem vagyunk hajlandóak gépszínnel nevezni a terveken a kápolnát,

és nem írjuk alá a terveket. Tilmann atya a rá jellemző nagy beleérző képességgel fogadta a döntésünket, és valami egészen csodálatos módon kérte a Szűzanya segítségét. Néhány nap múlva ki is alakult a kápolna és a központ új helye.” (Szalánczi Gábor és Mariann)

A tervezésnek erre a nehéz időszakára vonatkozóan az alábbi bejegyzések olvashatók a krónikában:

„Úgy tűnik, két alternatívánk van: Az egyik, hogy úgy gondoljuk, azt hisszük, a Jóisten most jelezte, egyelőre le kell zárnunk az ügyet. A másik, hogy úgy véljük és hisszük, hogy a Jóisten kacsringós utakon vezet bennünket és azt akarja, tegyünk meg mindent, amit lehet, s Ő majd jó végre vezeti fáradozásunkat.” (2003. április 27., részlet a krónikából)

Az utóbbi mellett döntöttek. Elkészültek a tervek és a költségvetés. Csak a közművek kiépítése a területre 20 millió forintot emésztett volna fel. Szorgos önkéntesek foglalkoztak a sok ezer szőlődugvány metszésével, ültetésével, gondozásával, hogy mire telepíteni kell, készen legyenek. Ekkortájt hangzott el több derűs megjegyzés, hogy Óbudaváron a Szűzanyát majd a Szőlőskertek királynéjaként fogjuk nevezni, és az itt termő szőlőből mi fogjuk a schönstatti kápolnákat miseborral ellátni.

A helyzet azonban nem volt megnyugtató, nem keltett igazi elégedettséget a szívekben, hogy géptároló színeként kell szerepeltetni a kápolnát. Nem haladt előre az ügy. 2003. június 21-én készült a krónikába az alábbi bejegyzés: *„Az elkészített tanulmányterv a szőlő és bortermelés szempontjai, és a nagyon korlátozott beépíthetőség miatt annyi kompromisszumot tartalmaz, hogy ideje új terület után néznünk, talán a belterülettel határos, az MHC házhoz is csatlakozó területrészeken, ahol a Balaton-törvény nem köti a kezünket és a közművesítés is egyszerűbb és olcsóbb.”*

Felgyorsultak az események. A krónikában ez olvasható:

„2003. július 10-én Szalánczi Gábor és Mariann (építészek) Tilmann atyával beszélgetést folytatott, melynek kapcsán kis séta közben Szalánczi Gábor egy fára mutatott az MHC ház közelében lévő területen, hogy ott állhatna a szentély. Eközben Tilmann atya felfedezte, hogy a falu – Óbudavár – lefelé, a völgy felé néz, és nem fölfelé. Ennek következtében a Vaskapu utcától északra fekvő falurész egy félreesőnek számító, elkülöníthető területet képez, melynek 4003 m²-nyi része a Családok a Családért Egyesület tulajdonát képezi. Belterület, kőfállal szükség esetén körbezárható, hogy a saját életterünket kialakíthassuk, és saját légkörünkben mozoghassunk. Igaz ugyan, hogy egy ideális Schönstatt központ nagyobb területet kívánna, de a jelenlegi hely-

zetben, melyben az eredetileg kijelölt és szőlőtelepítéssel egybekötött területen csak gazdasági funkciót betöltő épületeket szabadna építeni egyrészt, másrészt pedig 90 a háziszentélyeink és kb. 150 a családjaink száma, nem halogathatjuk tovább a szentély építését. Telefonos érdeklődésre spontán biztató választ kaptunk, hogy a belterületen az MHC házhoz hasonló feltételekkel megkaphatjuk az engedélyt.”

Közben Tilmann atya beszélt a kivitelezésért felelős Ther házaspárral az új helyszínről. Azt mondta nekik, „ha egy bimbó ki akar nyílni és az ember nem hagyja, akkor sosem lesz belőle virág!”

„Tilmann atya a Ther és Gódány házaspár jelenlétében kimondta, hogy nem gondolkodunk, nem várunk tovább, hanem építünk a belterületen. Építünk kápolnát az MHC ház fölötti platón, központi épületet és elegendő szálláshelyet, hogy saját légkörben tarthassuk a családnapokat, és két előadás között is betérhessünk a Szűzanyához a szentélybe. Megpróbáljuk a szomszédos területeket is hozzászerezni és néhány méterrel odébb kezdődik a zöldterület, ahol játszáshoz és egyéb igényeink kielégítésére lehetőség nyílik és kapcsolat van a főnti nagy területünkhöz, melyen valamikor és valakik kialakíthatnak majd valamit.”

Kőkereszt a kultúrház mellett

„Lelki oldalról is jelentkezett néhány fölfedezés. A falu fölső szélén álló szép kőkeresztben Mária-szobor is van, mintha azt mondaná, ide kérem a kápolnát. Egy másik. Július 10-e Kentenich atya első szentmiséjének évfordulója. Egy harmadik: A kőkeresztben az évszám 1885, Kentenich atya születésének éve.”

Szentély a „nagyházban”

A kápolna helye a bozótirtás után

Természetesen az út még innen sem volt sima. A Balaton-törvény 2004. január 1-től megtiltotta az építési engedély kiadását olyan területen, ahol nincs csatorna. Óbudaváron pedig nincs. Így az építési engedélyt még ez előtt a határidő előtt meg kellett kapni.

Ehhez hathatós segítséget kapott a közösség egy német mozgássérült hölgytől, akinek izületi betegsége miatt sok szenvedést kell elviselnie. Tilmann atya felkérte, a kegyelmi tőkén keresztül legyen a munkatársa. Az asszony 2003. szeptember 17-én következő levelet írta a Jézuskának:

„Kedves Jézuska!

Hamarosan itt a karácsony, és te lejössz a mennyből a világba. És te minden jó gyereknek hozol valamit. Most van egy kérésem, Magyarország szentélyének az építési engedélyét kívánom magamnak tőled. Különben túl drága lesz. És tudod, ez úgy van, hogy egy ajándékot meg is takaríthatsz, mert Tilmann atya ugyanezt kívánja magának.

Ó, kedves Jézuska, kérlek, gyere szenteste és ajándékozd nekünk Magyarország szentélyének az építési engedélyét.

Kedves Jézuska, örülök neki, mert bízom benned.

Köszönt a te gyermeked.”

Telt az idő és közben a korszó is. Közeledett november vége, advent eleje. A könyörgés csak fokozódott nála, ugyanúgy az áldozatok is. Most a Szűzanyához fordult, s kérte, szóljon fiának, hogy a kezeiben rejlő mindenhatóságot karácsony ünnepére fordítsa Magyarország felé. A szentély építési engedélyével imádást, tiszteletet, dicsőséget nyer. A kegyelmi tőkéről ezt mondja és írja neki:

„Tudom, a kegyelmi tőke élni akar, tudod, mennyi mindent adtam már neked. Nagyon »magasak« a hozzájárulások, mert a korszón van egy lyuk. Továbbra is mindent neked akarok ajándékozni, és közben az építési engedélyre gondolni. Bocsnat kedves Szűzanya, de a küldetésedet Magyarországra akarjuk vinni, ezért hozhatom elő merészen újra a kérésemet. (...) Anya itt a legfőbb ideje, dicsőítsd meg magadat, én is készen állok.”

Szenteste, amikor a háziszentélyében éppen a jászolba fektette a kis Jézust, megszólalt a telefon, Tilmann atya hívta: *„Az álom valósággá vált, megvan az építési engedély.”*

Gyermeki örömtől repesve december 27-én egynapos zárándoklattal fejezte ki háláját a várva várt ajándékért. *„Ó, Istenem, te tudod, hogy gyakran milyen nehéz, de a keresztemet megtartom, nem adom oda. Az a nagy schönstatti küldetésért van, hogy legyen a magyaroknak hamarosan szentélye, otthona”.*

Erdei szentély

Zarándoklat a Kahlenbergen

A lelki előkészületek és áldozatok

Itthon a közösség tagjai is nagy erővel imádkoztak, gyűjtötték az áldozatokat és gyűjtötték az adományokat. 2003-ban megalakult a szentély bizottság, mely összefogta és irányította a tennivalókat. Szentélyinfó néven értesítőket készítettek. A családokat sokféle módon szólították meg. Lehetett kilencedeket imádkozni, nemzeti színű áldozatgyűjtő lapokat vezetni és a korszóba elhelyezni. Lehetett kis kápolna makettet vásárolni az építkezés támogatására, vagy írásos vállalásokat tenni: a költségvetés táblázatából különböző tételeket, kinek-kinek a szíve és lehetősége szerint. Például a szigetelést, a téglákat, vagy a berendezést faragott oszlopként. Minden tétel elkelt.

Kisebb-nagyobb zárandoklatok is segítettek a lelki felkészülést és a kegyelmi töke gyarapítását. Minden hónap 18-án a környéken lakók és az itt tartózkodó családok körbejárták a területet és közösen imádkoztak az erdei szentélynél. Gyakran ünnepelték itt a zárószentmisét a családok családnapi végén, és voltak, akik itt kötötték meg a szeretetszövetséget a Szűzanyával. Később az erdei szentély alatti mezőn a kápolna leendő helyszínét egy oszlop jelölte, majd ezt módosította egy második oszlop. Ezeken a helyeken is megálltak imádkozni. Majd amikor eldőlt, hogy az MHC ház fölött épül fel a szentély, akkor az akácokban gyűltek össze, kezdetben a sűrű bozótot leküzdve. Végül az építkezés folyamán a készülő kápolnában jöttek össze hűségesen.

2003. szeptember 20-án a magyar schönstatti családok nagy zárandoklatot tettek az ausztriai Kahlenbergen lévő Schönstatt-kápolna meglátogatására. Így írnak erről a szervezők: *„Nézzük hát, milyen egy működő, igazi lelki erőmű, egy schönstatti szentély, amilyenre mi is vágyunk!”*

A lányifjúság egy része utcákon és templomokban koncertezett, felajánlva az összegyűlt adományokat az építkezés költségeire, fáradságukat pedig a kegyelmi tőkébe.

A 2004. január 6-án megjelent szentélyinfó hírül adja, hogy megérkezett az építési engedély, és már fizikai munkával is hozzá lehet járulni a kápolna építéséhez. Sőt hírül adja, hogy az adományokat már a képzőház építésére várják, tehát a kápolnaépítés fedezete biztosítva van a családok adományaiából.

Voltak, akik a legtöbbet, az életüket adták – balesetben öntudatlanul, illetve betegségben tudatos felajánlással – a Szűzanyának a szentélyért és közösségünkért:

„A bécsi baráti család, aki 1986-ban az oltárkép Óbudavárra hozatalának eszköze lehetett, 4 évvel később, 1990-ben, Mindenszentek késő estéjén Óbudavárra jövet a 8-as úton autóbalesetet szenvedett. Az anya, a 22 éves nagylány és a 6 éves kislány meghaltak. Az autóröncs vezető üléséről egy fagyolyó-hálós véres huzatot őriztünk azzal a szándékkal, hogy majd valamikor az életáldozatok tárgyi jeleként a szentélyünkbe kerüljön.

Egy négygyermekes Vas megyei családapa a váratlanul jelentkező rákos megbetegedésével járó szenvedéseit tudatosan az épülő szentélyért ajánlotta fel. 2004 februárjában kezdődött a betegség. A házaspár lelkében az előtte levő időszakban az mozgott, hogy olyan sokat kaptak eddig Schönstatt-tól, jó lenne most már nekik is adniuk valamit.

Július végén a teljesen legyengült férj és apa kívánságára eljöttek családnapokra, együtt volt a négygyermekes család. Az oltárkép előtt készült róluk egy fénykép, mielőtt elmentek Óbudavárról. Az apa néhány nap múlva, augusztus 9-én költözött át az örök hazába. A fényképet pedig jó fél évvel később elhelyeztük az oltár alatti dobogóban.” (Bejegyzések a krónikából)

A készülő kápolna

Az építkezés

A kápolna helye az utolsó pillanatban még módosult. 2003 végén, felmerült a kérdés, hogy az MHC ház telkének felső vége helyett szerencsésebb lenne a kápolna elhelyezése a műúttól távolabbi szomszédos telekre, ahol nagyobb, gyülekezésre is alkalmas terület venné körül. Ezt a telket szeretne volna már korábban is megvásárolni a közösség, de a tulajdonosok közül többen régóta külföldön éltek, talán meg is haltak, és nem voltak fellelhetők, így a vásárlásnak jogi akadálya volt. A vezetőség úgy határozott, ha 2004. február elejéig mégis sikerülne megszerezni, akkor a szentély ott fog felépülni. A határidő napján alá lett írva az adásvételi szerződés. Áprilisban beadtuk az új helyszínre engedélyezésre a terveket, és rövid időn belül megkaptuk az engedélyt. Kezdődhetett az kivitelezés.

2004 tavaszán a Gódány és Ther házaspár Schönstattba utazott. Céljuk az ősszentély pontos felmérése volt.

„Az utazást március első hetére terveztük. Indulás előtt két nappal korán felkeltem, és hirtelen egy rossz mozdulattól becsípődött a gerincem. Hogyan lesz így utazás? A döntés hamarosan megszületett: délelőtt Róbert hívott bennünket, hogy két napja nincs jól – mint később kiderült nyombélfekély –, de azért emiatt ne halasszuk el az utat. Akkor pedig maradunk – válaszolta Tóni –, amíg mindenki rendbe nem jön. Róbert pedig bevonult a kórházba, ahol transzfúzió, infúzió és diéta várt rá több mint egy hétig.

Három hét múlva, március 29-én keltünk aztán útra. A 800 km-es út utolsó negyedénél jártunk, amikor Rita csendesen megjegyezte, hogy Martinék, a német szövetségi családok vezetői megérdeklődtek, hogy mérhetünk-e az ősszentélyben, mire a válasz az volt, hogy az szinte lehetetlen. Akkora gombóc lett a torkunkban, hogy meg se tudtunk szólalni. Ezek szerint dolgunk végezetlenül fogunk hazatérni.

Este fél 6 körül értünk Schönstattba. Első utunk az ősszentélyhez vezetett. A szentély mellett a járdán két atya beszélgetett. Az egyikük odaszólt Róbertnek, hogy ma nem lesz 6-kor mise a kápolnában, mert renoválják. Megkerültük a tujasort, ami a kápolna bejárata előtti terecskét szegélyezi, és a nyitott ajtón át láttuk, hogy teljesen üres, az oltár kivételével mindent kihordtak. Majd megjelent egy férfi – akit Róbert régi ismerősként köszöntött –, Richárd testvér, a sekrestyés, palottinus szerzetes. (A szentély a palottinusok tulajdo-

A hengerbe kerülnek a dokumentumok

Az alapkö elhelyezés előtt

nában van. Ez meglepetés volt a számunkra, azt hittük eddig, hogy a »miénk«.) Sajnos, csak pénteken lesz itt újra mise – magyarázta –, holnap kezdődik a festés. Örömiink határtalan volt, ilyen jól csak az égben tudnak szervezni, mert amíg a festő dolgozik, addig mi zavartalanul tudunk mérni. Most már tudjuk, miért kellett betegnek lennünk, néztünk egymásra Róberttel. Nevetünk, túl vagyunk rajta, és minden új értelmet nyert.” (Ther házaspár)

2004. július 3-án volt az alapkövetétel szentmise keretében. Szinte az egész magyar Schönstatt-család jelen volt, hogy Tilmann atyával együtt megünnepelje a pillanatot. Az alapokba kerültek a lány- és a fiúifjúság által a kápolnaépítésért hozott áldozatokat jelképező kövek. Az alapköbe bekerült egy rozsdamentes acélhenger, benne az alapító okirat, egy üveg bor, pénzermék és aznapi újságok.

Elkezdődött a kivitelezés. A szentantalfai Dobossy Imre és csapata végezte a kőműves munkákat. Német vendégek meg is csodálták a falazott boltíveiket, mert mint mondták, náluk már nem szokás ilyesmit kézzel készíteni. 2004. július 23-án volt a bokrétaünnep.

A kőműves csapat

A bokrétaünnep

A palázás

Közben készült a faragott oltár és berendezés. Erről így ír Gregorich Ferenc fafaragó:

„A kápolna megvalósulás lehetősége egyre közelebb került. A hosszú tervezési időszak egyik konkrét feladatköre a kápolna berendezés volt. A magyar családok közül többeknek volt lehetőségük, hogy korábban elidőzhessenek személyesen is a schönstatti vagy a kahlenbergi kápolnában, képeken mindnyájan láthattuk a kápolna berendezés gazdagon elkészített művességét.

Amikor 2003. március 1-jén a bécsi kápolnában részletesen és tudatosan szemléltük az oltárt, meglepődve tapasztaltuk a korábbi felületességet: hiába látunk valamit sokszor, ha elmélyedve egyszer sem nézzük meg. A részletek lefényképezése önmagában nagyon kevésnek bizonyult, hiszen az összerakott oltár szerkezeti megoldásai nem látszódtak, az aprólékos méretrögzítés szinte lehetetlennek tűnt. A négyfős kemesaljai fafaragó csapat tagjai a többszöri tanácskozást követően is erős bizonytalanságban maradtak.

A lengyelországi kapcsolat révén nem sok idő múlva műszaki dokumentáció érkezett, ami tartalmazta a méretek zömét, valamint a részletekre vonatkozó ábrákat is. A rendezetlen anyag összerakása és tanulmányozása mindjobban közelebb hozta az elkészítés lehetőségét.

A fafaragók

A kápolnaszentelésre összegyűlt sokaság

Az MTA-kép felhozatala a nagyházból körmenetben

Gondoskodni kellett a megfelelő jó minőségű faanyagok beszerzéséről. Sikerült azonnal hozzájutni a dobogóhoz és egyéb szerkezeti részekhez a legjobb minőségű vörösfenyőhöz, faüzemi ismerős révén a válogatott száraz tölgyfához. Saját készletben rendelkezésre állt a sok éve rakosgatott gőzölt bükkfa és diófa. Az utóbbiakból készültek a faragott sormintás lécek, oszlopok, díszek és faragott rátétek.

2005. február 3-án az ostffyasszonyfai alkotóműhelyben az összerakott oltáron kigyulladt a Mária képet is megvilágító lámpa.”

2005. április 2-án – II. János Pál pápaságának és életének – utolsó óráiban – Márfi Gyula veszprémi érsek szentelte fel Óbudaváron a magyarországi első schönstatti leányszentélyt. Az érsek atyával együtt ünnepelte a szentmisét Bíró László családpüspök, Franz Brügger tartományfőnök, Tilmann Beller atya és további mintegy 40 áldozópap, számos Mária-nővér, és több mint másfélezer ember jelenlétében. Nagyon szép ünnep volt, igazi Istentől áldott, örömteli együttlét a Szűzanyával és egymással. A vendégekre, akik nem ismerték közösségünket, különösen is nagy benyomást tett annak megélése, hogy milyen sok kisgyereket láthattak családjaink körében.

Az oltárnál Franz Brügger, Márfi Gyula, Bíró László és Tilmann Beller atyák

Kápolnabelső

Beszélő tárgyak

Az ősszentélyből származó palákat Tilmann atya tetette félre a magyar szentély számára, amikor az ősszentély tetőfedését felújították. Schönstattban a nővérekre bízta, akiktől az egyik magyar szövetségi házaspár hozta el, amikor a szövetségi családok nemzetközi találkozásán vettek részt. A nővér, aki átadta a palákat, ezt mondta: „*Nagyon sok ima szállt ezeken keresztül a mennybe.*” Ezekből a palákból találunk néhány darabot a kápolnatető szentély feletti részén, ahol a fedés kopottabbnak és színben eltérőnek látszik. A maradék palákat Gódány Róbert és Rita tanúsítványával ellátva a kápolna szentelésekor meg lehetett vásárolni, ezzel is támogatva a képzőház építését.

Az **ősszentély** felújításakor **téglát** is kapott az egyik nővér számunkra. Ez a téglavakolatlanul lett beépítve a szentélyben lévő bal oldali ablak bal oldali béléletébe.

Az oltár mögötti falban található egy kő, melyet Aquila schönstatti nővér ajándékozott a szentélynek és története van:

„A boldog emlékü II. János Pál pápa 1991. augusztus 16-20-ig tartózkodott Magyarországon. Programjában szerepelt szabadtéri szentmise Esztergomban. Aquila nővér egy szép követ a pálosok pilisszentléleki kolostorromjaitól magával vitt Esztergomba a pápai szabadtéri misére, a bazilika elé. A sekretyést kérte meg, hogy helyezze ezt a követ a miséző oltár alá. A kő a szentmise közben fölhívta magára a figyelmet, az oltár alól furcsa hangok hallatszottak, mire a biztonsági emberek gyanakodva elvitték a követ, majd azt megvizsgálva újra visszatették a helyére, az oltár alá. Így a kő, melyet Aquila nővér tudatosan a magyar szentélynek szánt, pápai áldásban részesült.

Akkor még ő sem sejtette, hogy hol lesz a szentély, és azt sem, hogy II. János Pál pápa ugyanazon a napon tér a mennyországba, mint amelyiken az óbudavári szentély szentelése lesz.”

Az oltárkép

Az oltárképet, melynek szívesen adják az MTA-kép nevet (latinul: Mater Ter Admirabilis – Háromszor Csodálatos Anya), Gódány Róbert és Rita megbízásából két Bécsben működő Mária-nővér szerezte be. A kép Schönstattból Ingolstadtton keresztül érkezett Bécsbe. Onnan hozták el barátaink, Ferdinand és Waltraud Gamper Óbudavárra 1986. március 15-én.

A kép körül látható felirat *Servus Mariae nunquam peribit* jelentése: Mária szolgálja sohasem vész el. A felirat Zoltán Győző munkája. Így emlékezik: „A feliratot sárgarézből »áttöréssel« (kifűrészeléssel) készítettem, és a hátuljára fehér zománcozott lapokat rögzítettem. Az eredeti szentélytől eltérően középre egy magyaros keresztet tettem zománcozva. Nagy élmény volt számomra, hogy amikor Gregorich Feriékkel az egymástól távol készített részeket összeraktuk Óbudaváron, minden milliméterre stimmelt és Feriék munkája is milliméterre pontosan illeszkedett a szentélybe: »kicsi a részhez, rész az egészhez«”.

A dachauai kereszt története

„Schönstattban az atyák birodalma a Sion-hegyen található. Itt lakott a schönstatti atyákkal együtt Tilmann atya a Provinzhausban, és itt van a Vaterhaus is, ahol a szerzeteseket képzik. (...) Nem messze innen fekszik az egyházmegyes papok egyik központja, a Moriah-hegyen. Első utunk itt is a kápolnába vezetett. Amikor beléptünk, egy 65-70 év körüli atya imádkozott csendesen, hamarosan érkezett egy másik is, és elkezdték hangosan az esti zsoltókat. Nem akartuk járkálásunkkal megzavarni őket, így megvártuk az ima végét. Ekkor Róbert a jobb első sarokban lévő bronz táblára mutatott. A tábla Karl Leisnernek (1915-1945) állít emléket, akit az egyház boldoggá avatott. Együtt raboskodott Kentenich atyával Dachauban, ott szentelte papá egy francia püspök rabtársuk. Kevéssel szabadulása után meghalt. Ahogy Róbert a táblára mutatva elkezdett beszélni, az előttünk ülő atya felénk fordult és érdeklődve kérdezte, kik is vagyunk. Hamarosan kiderült, hogy emlékszik azokra a kék reverendás seminaristákra, akik a bécsi Pázmáneumból 1959 júliusában Schönstattban jártak. – Róbert is köztük volt.

A kápolnából kilépve az atya hívott, nézzük meg az épületben a dachauai kápolnát. Dachauban több ezer pap raboskodott, közülük 800 ott is halt meg. A tábor vezetése megengedte a papoknak, hogy egy barakkot kápolnának használjanak. Egy közös asztal volt az oltár, ennek tetejére készült aztán a rabok keze munkájával az oltárszekrény és a gyertyatartók. Ezek a darabok álltak előttünk. A falon körben képek az egykori lágerről. Az oltár évekkal ezelőtt került ide. Az oltárasztal egyik eleme annyira rossz állapotban volt, hogy ki kellett cserélni. A bennünket kalauzoló atya elmondta, hogy a kibontott elem egészséges részéből kis keresztet készítettek és szétosztották, hogy minél többen emlékezzenek az ott raboskodók életáldozatára. Amikor az atya megtudta, hogy Magyarországon egy új kápolna épül, akkor azt mondta, hogy

várjunk, mert szeretne valami ajándékot adni. Amikor visszatért, egy kis kereszt volt a kezében, egy azok közül, amelyek a dachau ioltár darabjából származnak. Áhítattal vet-tük kézbe egymás után... Közben az atya még két könyvet nyújtott át, és ezekről kez-dett beszélni. Az egyik Karl Leisnerről szólt, ő írta, így tudtuk meg, hogy a neve: Hermann Gebert.

Miután hazatértünk és itthon sokaknak elmeséltük a kereszt történetét, arra a gon-dolatra jutottunk, hogy méltó helye a kápol-nában lenne az oltárba beépítve. A taberná-kulum ajtaján látható kis fekete kereszt a mi dachaui ereklyénk. Összeköt bennünket Kentenich atya életével, és életáldozatával, az ajándékozás által pedig a nemzetközi Schönstatt-mozgalommal.” (Ther házaspár)

Boldog Batthyány Strattmann László ereklyéje

„Ajándékba kaptam egy könyvet, amely dr. Batthyány-Strattmann László (1870–1931) életét mutatja be dokumentumokkal, képekkel gazdagon illusztrálva. Örömmel kezdtem olvasni, mert az a kevés kis információ, amit róla tudtam, felkeltette az érdeklődésemet.

Kentenich atya kortársának is mondhatjuk. 1898-ban házasodott meg, amely számára egyben az Istenhez való visszatérést is jelentette. Bár valószínűleg nem hallott Kentenich atya tanításáról, és főleg nem a családoknak szóló tanításról, mégis úgy bontakozott ki előttem az élete, mintha vérbeli schönstatti lenne. Felesége testi-lelki jó barátja, nemcsak gyermekei anyja, hanem lelki növekedésében és munkájában is társa. Együtt járultak a szentség-gekhez, együtt imádkoztak, és együtt végezték a szemmütéteket.

Mivel kizárólag szegényeket gyógyított, rengeteg betege és műtete volt naponta. Ennek ellenére gondja volt a gyermekeire. Minden nap egy órát engedélyezett magának fizikai erőnléte fenntartására azzal, hogy egy órát sétált. Erre a sétára minden alkalommal magával vitt 14 gyermeke közül egyet. Abban az egy órában azzal az egy gyermekével beszélgetett. Igaz, hogy így kb. kéthetente került sor egy-egy gyermekre, de ez legalább biztos volt a gyermek

számára. (Vajon a mi négy-öt gyermekünk biztos lehet-e a kéthetenkénti egyórás apai beszélgetésben?)

Függetleníteni tudta magát a kor társadalmi rangjával szemben támasztott elvárásaitól. Nagybirtokos lévén nem töltötte idejét úri passziókkal, nem foglalkozott politikával vagy vagyonának gyarapításával. Sőt, arra is sajnálta a drága időt, hogy az ingyen kórházak működtetésének következtében fokozatosan apadó vagyona után csökkenesse az adóját. Még mielőtt azt gondolnánk, nagybirtokosként könnyű, tudnunk kell, hogy a teljes

szegénységet is megtapasztalták 1918-ban. Ekkor 11 gyermekkel a létbizonytalanságban, Szent Józsefet nevezte ki pénzügyminiszterének. Jó kezekre bízta, ugyanis egy-két év múlva visszatérhettek otthonukba, és folytathatták munkájukat.

Végül az igazi meglepetés az volt számomra, amikor az egyik fényképen, köpcsényi kórházuk kis kápolnájának oltárképén, felfedeztem »a mi schönstatti Szűzanyánk« képét.” (Egy anonim schönstatti – Oázis 1997. 19. sz.)

Batthyány-Strattmann László boldoggá avatása után a Szombathelyi Egyházmegye birtokába került néhány ereklye. Kérésünkre Konkoly István

püspök úr kész volt ezekből az ereklyékből egyet a szentélyünknek – ahogy mondta: „méltó helyre” – ajándékozni.

„Telefonhívást kaptunk Tónitól, hogy a kápolnába elhelyezésre kerülő ereklyét nekünk kellene átvenni és egy nap múlva átadni. Először csodálkoztunk, hogy egy ilyen nagy értéket csak úgy vegyünk át, de meggyőztek és elfogadtuk. Vannak az ember életében csak egyszer megtörténő események, hát ez is az volt.

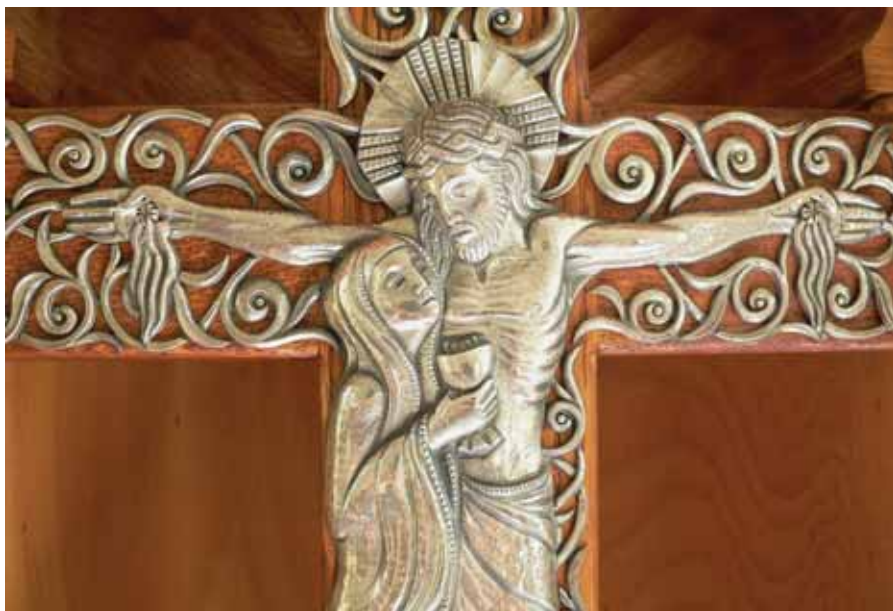
Elmentünk a szombathelyi püspökségre, ahol egy igazoló levéllel együtt átadták az ereklyét. Ott azonnal meg is nézhettük. Kerek 2-3 cm átmérőjű tartóban egy 0,5 cm nagyságú csontszilánk volt. Nagyon egyszerű csomagolásban hazahoztuk. A gyerekek és az egész család rögtön látni akarták. Házi-szentélyünkbe helyeztük, és mint egy váratlanul érkező magas rangú vendég esetében – emlékszem –, zavarban voltunk. A közös esti családi ima után nyugovóra tértünk, de mindenki érezte, hogy »többen« vagyunk. Másnap délelőtt érkezett valaki, ő rövid ideig tartózkodott nálunk, és elvitte a vendégünket.

Peti körmendi születésű, ezért nagyon nagy öröm számunkra, hogy egy pillanatra nálunk is lehetett az ereklye. Számunkra nagyon fontos az óbudavári kápolnában a körmendi orvosunk jelenléte.” (Kóta Péter és Judit)

Az ereklye a tabernákulum előtt az oltárba van besüllyesztve egy négyzet alakú vöröskő foglalatba, mely abból a megyekőből készült, amit Gódány Rita talált az 1914-es évszámmal és M „monogrammal”.

Egységkereszt

Minden Schönstatt-szentélyben találunk az oltáron egységkeresztet. A magyar azonban egészen különleges értéket képvisel. A szép, ezüstműből készült ötvösmunka Ozsvári Csaba alkotása, akit a Jóisten Óbudaváron a szen-

tély mellől szólított magához 2009. július 9-én a III. szövetségi évfolyam szentelését követő órában. Imri, a felesége a következőket írta a kiadvány számára:

„Az óbudavári schönstatti feszület, amit szövetségi »egységkeresztnek« hívunk, a kápolna felszentelésére készült el. A megfeszített Krisztus mellett a Szűzanya egy kehelyben felfogja Krisztus kiömlő véréét. A Szűzanya ezen az ábrázoláson az egyházat jeleníti meg. Olyan szépen írja le ezt a katekizmusunk: »Mert a kereszten elszenderült Krisztus oldalából fakadt az a csodálatos szentség, amely maga az egyház. Az egyház a kereszten meghalt Krisztus átszűrt szívéből született.« Az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyház. A Szűzanya és az anyaszentegyház egy és ugyanaz. Jézust és Máriát mindig együtt kell látunk.

Csaba mindezt oly módon jeleníti meg, hogy bár Jézus fájdalmasan néz Máriára, körülveszi Őket a Mennyei ragyogás. Akárhányszor az egységkeresztre tekintek Óbudaváron, ezt a ragyogást látom, ahogy mérhetetlen szeretetük sugárzik felém.”

Péter és Pál apostolok szobrát a Csobánkán élő fafaragó művész, Markolt Györgyné Gémes Katalin készítette.

A Szent Mihály-szobor a kahlenbergi kápolnában található szoborról készített másolat, Krieg Antal, herendi formakészítő mester munkája.

A szent magyar királyi család szobra. „2004 nyarán Tilmann atya papi évfolyama tett látogatást Óbudaváron. A szentély alapjai már elkészültek. Ott hangzott el az ötlet az egyik atya szájából, hogy a kápolnában legyen valami

eredeti, magyar sajátosság, azaz a szent magyar királyi család méretes szobra. Az eredeti szobor Csermák Kálmán nagyapjának, Bory Jenő szobrászművésznek az alkotása, amelyről addig már több kerámia másolat készült. A gondolat szíven ütött, és mivel ismertem Szabó Péter egyetemi tanárt, szobrász restaurátort megbíztam a szobor nagyított másolatának megformálásával. A kápolnaszentelés után a szobrász családostul járt Óbudaváron. A látottakon felbuzdulva meglepetésként adott még egy felnagyított királyi családot.”

(Endrédy István)

Tilmann atya kelyhe

A kehely. A kápolna szentelésekor ajándékozta szentélyünknek Tilmann atya azt a kelyhet, melyet pappá szentelése és első szentmiséje alkalmából ajándékba kapott.

A Semmit nélkülöd, semmit nélkülünk feliratú **oltárterítőt** a kápolnaszentelésre Horváth Terézia hímezte.

A korsó fontos jelkép a schönstatti kápolnában. A kánai menyegző csodáját jelképezi, amikor a Szűzanya látja, hogy „*Nincs több boruk*”, és azt mondja a szolgálóknak: „*Tegyetek meg mindent, amit mond.*” (Jn 2,3-5) Jézus pedig Anyja kérésére a vizet borrrá változtatja. A víz a mi áldozatainkat jelképezi, a bor a lelki átalakulás kegyelmét. A korsóba helyezük felajánlásainkat, a Szűzanyának ajándékozott hozzájárulásunkat a kegyelmi tőkéhez. Ide helyezhetjük kéréseinket is, hogy Mária mindezeket mások javára fordítsa. A korsót Vitos Veronika csíksomlyói keramikus készítette ajándékba barátainak, egy veszprémi családnak.

A fali csengő magyar munka, az Ecclesiából származik, a misecsengővel és néhány aprósággal együtt. „*Mezőkövesdi meghívásunkkor Nagy Péter diakónust kértem meg, hogy bízson meg valakit a csengőhúzó himzésével. Egy idő múltán megküldte azzal, hogy a néni, aki a himzést készítette, nem kér érte*

pénzt, hanem imádságot és a kápolnáról fényképet szeretne. Mindezt megkapta.” (Az adományozó)

A zöld, **szív alakú kő**, féldrágakő, annak a mozgássérült német hölgynek az ajándéka, aki áldozatait továbbra is a magyar Schönstatt-szentély kegyelmi tőkéjének gyarapítására ajánlja fel.

A **harangot** Gombos Miklós harangöntő mester készítette. *„A harang 2004 októberében a zsinatra került Óbudavárra. Kicsit váratlanul, mert nem számítottam rá, hogy ilyen gyorsan kész lesz. De egyszer csak telefonált a mester úr, hogy kész, lehet érte jönni. De én nem tudtam érte menni. Akkor derült ki, hogy ő jön Pápára, az új templom harangjait rakja fel, és akkor a miénket is el tudja hozni. A zsinat pénteken este kezdődött, és én péntek délben Pápán átvettem a harangot, és a zsinat kezdetére Óbudaváron volt. Vasárnap Tilmann atya meg is szentelte szenteltvízbe mártott virágszálakkal a szentmise keretében.”*

(A harang adományozója)

A kápolna harangja

Élet a szentélyben és a szentély körül

A lelki otthonosság kegyelme

Íme, néhány megtapasztalás a családnapokon résztvevő családoktól és az idelátogatóktól:

„Óbudavár, Óbudavár te gyönyörű táj,/minden magyar schönstattinak szíve ide fáj...” – hangzott az ének az egyik tábortűznél.

„Ez volt első élményünk, hogy jó itt nekünk; jó a légkör, jó a társaság; mintha hazaértünk volna. Mint régi ismerősöket úgy fogadtak bennünket. Mintha egy védő kegyelmi sátor borulna itt fölénk. Itt el tudjuk magunkról képzelni, hogy újra tudjuk kezdeni a szeretetet, és hogy menni fog.”

„Itt érezzük, hogy nagy dolgok részesei lettünk. És ezt nemcsak a szülők, a gyerekek is érezték. Sőt néha jobban is, mint szüleik; és akkor ők sürgették, kérdezték, mikor megyünk megint Óbudavárra!”

„Feleségemmel együtt nehéz belső válsággal küszködtünk hónapok óta. Barátaink tanácsára elzarándokoltunk Óbudavárra. A Házaspárok útját kezdtük együtt járni és imádkozni. Még a feléig sem értünk, amikor leomlottak közöttünk a falak és újra egymásra találtunk.”

Elidőzés a házaspárok útján

A kápolna

Hol van a forrása, honnan árad ez a légkör, melyben az ember meggyógyul, ahol szentté válik, ahol megpihenhet, ahol a természetét meg tudja újítani? A szentélyből!

Ha belépünk a kápolnába először is megfog a szépsége, körülvesz melege. Végre itt vagyunk, megérkeztünk! Anyánknál biztonságban vagyunk; le tesszük gondjainkat, elsírjuk a könnyeinket, megkönnyebbülünk. A tabernákulum felől, a kegykép felől biztatás árad felénk: „*Ne félj, jó lesz minden! Tarts ki még egy kicsit! Segíték! Szeretlek téged és a tiedet! Emeld fel az arcodat, mosolyogj rám, higgy bennem!*”

Miben más ez a schönstatti kápolna? Miben különbözik más kápolnáktól? Miért van az, hogy itt annyira érezni ezt a meleg otthonosságot, a kegyelem áradását?

A lelki átalakulás kegyelme

A schönstatti kápolna egy jel. Jelzi, hogy körülötte él egy közösség, mely komolyan törekszik Schönstatt küldetésének megvalósítására: a modern kor, a harmadik évezred számára egy új keresztény embertípus és közösség ki-munkálására. Erre nem csupán a kor szava, az egyház és a világ érdeke miatt

Elidőzés a szentélyben

törekszik, hanem elsősorban Máriának, Schönstatt kegyelmi anyjának kezdeményezésére, az Ő anyai és nevelői együttműködésével és az általa közvetített hathatós kegyelmek segítségével. Úgy mondják ezt a schönstattiak, hogy szeretetszövetséget kötöttek Máriával. Néhány száz ember a saját lelki erejét összegyűjtve meghívta ide a Szűzanyát. Ez a kegyelmi háttér ma is él és működik. Ezt hirdeti az oltárterítőn a felirat: „*Semmit nélküled, semmit nélküünk!*”

A Szűzanya pedig itt várja a schönstattiak sokoldalú együttműködését, bevetését, napi igyekezetét. Vagyis amikor egy schönstatti eljön a kápolnába, hogy elmondja gondjait és segítséget kérjen, akkor mindig találkozik a kérdéssel: „*És Te mit hoztál; mit tettél, mit teszel?*”

Talán azt gondoljuk, ugyan mit számít, amit én tudok tenni az előttünk tornyosuló nehézségek megoldásában. Gyengének, kicsinek, tehetetlennek éljük meg magunkat. Mégis ha gyermeki bizalommal és szeretettel fordulunk Istenhez és a Szűzanyához, akkor kiváltjuk atyai-anyai gondoskodásukat és a segítség biztosan megérkezik. Nekünk embereknek van szükségünk ezekre az apró tettekre, lelkes igyekezetre, hogy kifejezhessük gyermeki szeretetünket, bizalmunkat és hűségünket.

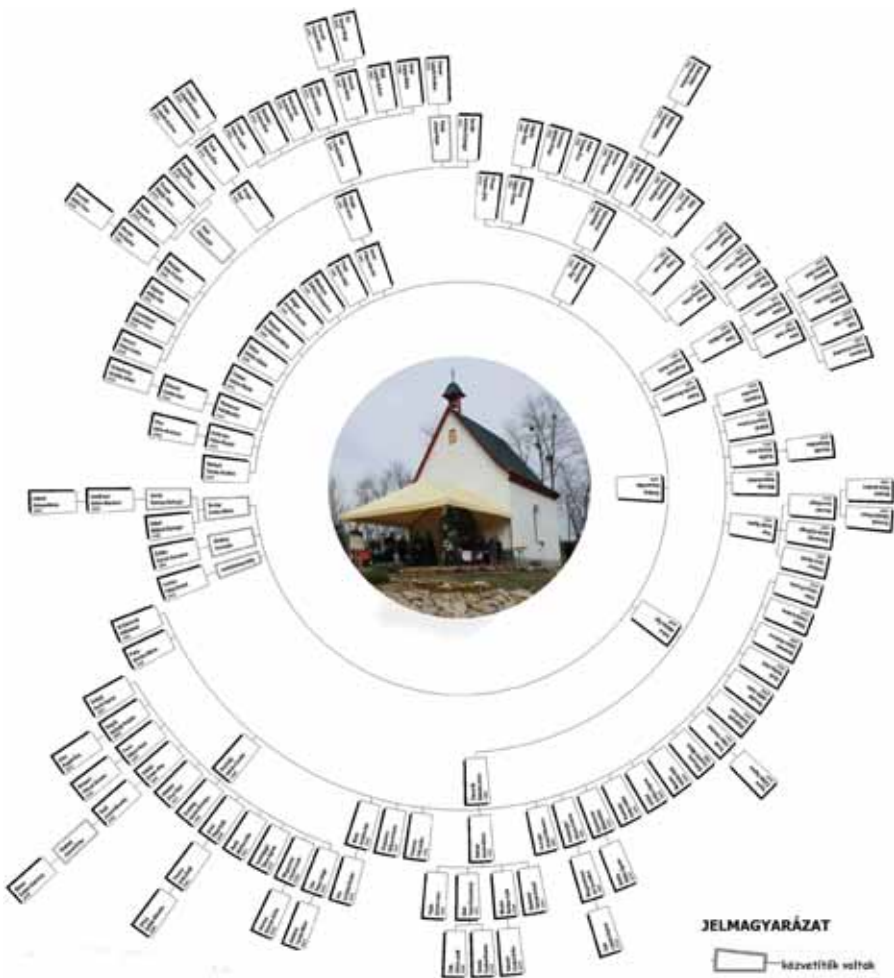
A korsó

Schönstattban a mi apró adományainkat „*a kegyelmi tőkéhez való hozzájárulás*”-nak nevezzük. Kegyelmi tőkét gyűjtünk, azaz odaajándékozunk a Szűzanyának napi áldozatainkat, imádságainkat és sikeres vagy sikertelen erőfeszítéseinket. A kápolnában ezt jelképezi az oltár előtt álló korsó: A kánai menyegző korsója. Ebbe tesszük jelképesen adományainkat, mely kb. csak „*víz*”, melyet Mária kérésére az Úr „*borrá*” változtat. Vagyis természetfeletti kegyelmekkel megáldja és gyümölcsözővé teszi gyenge erőfeszítéseinket.

Ki tartja számon, hogy ki mennyit adott? Mi ér többet: a szegény asszony két fillére, vagy a gazdag milliója? Itt a földön nincs ebbe betekintésünk. A Szűzanya azonban nem feledkezik meg a legkisebb adományról sem. – Mégis vannak néhányan, akiknek áldozatáról külön is szeretnénk megemlékezni: János, Traude, Sonja, kis Anna, András, Tibor, Ági, Irimi, Sándor, Csaba... Ők már az örökkévalóságban vannak.

Az óbudavári kápolna kegyelmi légköre így már jobban érthető. Emberi és isteni összefogás: szeretetszövetség áll mögötte.

A schönstatti összentély mintájára világszerte épültek hasonmás szentélyek, melyek ugyanúgy működnek, mint az összentély, megsokszorozva an-

Magyar Schönstatt-családok háziszentélyeinek családfája

nak hatékonyságát. Végül 1948-ban Kentenich atya, Schönstatt alapítója felismerte Schönstatt kegyelmi anyjának egy újabb tervét: Mária a családok házaiba akar menni. Azt üzent a családoknak Tick atyához írt levelében:

„Vigyék magukkal a Szűzanya képét és készítsenek neki díszhelyet a lakásaikban. Így ezek maguk kis szentélyekké válnak, ahol a kegykép kegyelmet közvetítőnek bizonyul, szent családbirodalmat hoz létre és szent családtagokat formál.”

Így Krisztus újra születik a házaikban. Az ő hatalma erősebb, mint a démoni hatalmaké. Mária úgy szeretne működni, hogy a családi házakat a valósi élet kis központjaivá akarja tenni. Ezzel nagyot segít a jelen egyház nagy gondján. Ugyanis már nem létezik térség, amelyben keresztény léghő uralkodna. Emiatt nagyon nehéz ma az embereket hitre vezetni.

Magyarországon még a rendszerváltás előtt minden a családok háziszentélyeiben kezdődött. Csak miután már volt száz háziszentély, akkor épült fel Óbudaváron a nemzeti szentély. Az óbudavári kápolna tehát úgy jött létre, mint az országban szétszóródott háziszentélyek középpontja. Kezdetől fogva szerves kapcsolat áll fenn a családok háziszentélyei és a kápolna között. Olyan ez képletesen szólva, mint egy katedrális, melynek sok oldalkápolnája van. Mindent ugyanaz a kegyelmi léghő tölt be. A háziszentélyekben tett felajánlások táplálják a központi szentély kegyelmi léghőjét, az egyes családok pedig megújulnak és új lendületet kapnak, amikor elzarándokolnak az óbudavári központba.

A kápolna apostoli gyümölcsözősége

Többször hallottuk Tilmann atyától, hogy mi felépítjük a Szűzanyának a kápolnát, Ő pedig megépíti nekünk a *képzőközpontot*. Nehéz volt ezt elhinni,

A képzőközpont a szentelés napján

Márfi Gyula, Robert Zollisch, Tilmann Beller és Korzenszky Richárd koncelebráltak

Élő kör a képzőház körül

amikor még a kápolna építése előtt üres zsebekkel álltunk. És igaza lett. Elkészült a központ első épülete előadóteremmel, ebédlővel, konyhával, irodával, fogadótérrel. A képzőházat 2008. április 5-én szentelte fel Márfi Gyula veszprémi érsek és Robert Zollitsch freiburgi érsek, a német püspökkari konferencia elnöke. Sok-sok család imáinak, áldozatainak és adományainak köszönhetően tarthatjuk azóta ebben az igényes környezetben a családnapokat és egyéb rendezvényeinket.

A házaspárok útját 2007. július 8-án szentelte fel Bíró László püspök. A házaspárok útját, Tilmann atya elgondolása nyomán a schönstatti családok készítették, hogy megélt tapasztalataikkal segítséget nyújtsanak másoknak. Azt szeretnék, hogy a házastársak életútjukon újra és újra egymásra találjanak, felfedezzék közös hivatásukat, gyermekeiket helyesen neveljék és otthonaikban boldog családi életet éljenek. A kápolnától induló és ide visszavezető másfél kilométer hosszú erdei sétaút 15 állomást érint. Az egyes állomások a házasság fontos eseményeit, feladatait, nehézségeit és korszakait jelenítik meg. Az állomások tábláin olvasható idézetek, feladatok ösztönzést adnak, hogy a házaspárok elgondolkodjanak életük egyes mérföldkövein, és a padon

Bíró László püspök a házaspárok útjának szentelésén

megpihenve megosszák gondolataikat egymással. A természeti környezet, a mozgás, a csend és a közös elmélkedés megadja a lehetőséget, hogy testileg, lelkileg felfrissüljenek, újra egymásra találjanak és erőt merítsenek a hétköznapiak folytatásához.

Plébániai családcsoporthoz, más lelkeségi mozgalmak családjai, vagy egyénilag erre járó zarándokok nagy számban fordultak és fordulnak meg az óbudavári Schönstatt központban, hogy részesüljenek a Szűzanya adományaiból.

A Schönstatt-család fiataljai a kápolna felépülése óta Óbudaváron tartják éves ifjúsági találkozóikat, táboraik és összejöveteleik egy részét. Egyre nagyobb mértékben veszik ki részüket a feladatokból és szereznek örömet a jelenlétükkel.

Nekünk, mint alapító nemzedéknek, a fiatalok öröme a legnagyobb öröm a számunkra. Lélekben újra átéljük Schönstatt alapításának mozzanatait, és Kentenich atyánk szavai életteli módon lüktetnek fülünkben:

„Annál nagyobb apostoli tettet kétségtelenül nem vihetünk véghez, utódainkra annál drágább örökséget nem hagyományozhatunk, mint hogy Úrnőnket és Nagyasszonyunkat arra készítetjük, hogy különleges módon üsse fel trónját, ossza kincseit és művelje a kegyelem csodáit.” (1914. X. 18., Alapító okirat)

Ifjúsági találkozó 2009-ben

Tartalomjegyzék

Előszó	5
Tilman atya az óbudavári szentélyről	7
A kezdetek	9
A tervek és az előkészületi nehézségek	14
A lelki előkészületek és áldozatok	21
Az építkezés	23
Beszélő tárgyak	31
Élet a szentélyben és a szentély körül	39

